

– перевірити у навчальному процесі ефективність модернізованої методичної системи і розроблених методичних рекомендацій при вивченні розділу квантової фізики.

Використана література:

1. Садовий М. І. Становлення та розвиток фундаментальних ідей дискретності та неперервності у курсі фізики середньої школи / Садовий М. І. – Кіровоград : Прінт-Імідж, 2001. – 396 с.
2. Трифонова О. М. Взаємозв'язки принципів науковості та наочності в умовах кредитно-модульної системи навчання квантової фізики студентів вищих навчальних закладів : дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.02 / Трифонова Олена Михайлівна. – Т. 1. – Кіровоград, 2009. – 216 с.; – Т. 2. – Кіровоград, 2009. – 301 с.
3. Foerster H. At this date human population will approach infinity if it grows as it has grown in the last two millennia / Foerster H., Mora P., Amiot L. // Science. – 1960. – № 132. – С. 1291-1295.
4. Храмов Ю. А. История физики / Храмов Ю. А. – К. : Феникс, 2006. – 1176 с.

Слюсаренко В. В., Садовий М. І., Трифонова О. М. Проблема формування содержания физического образования в современных условиях.

В статье предложены определители критериев формирования государственного стандарта по физике на основе структурно-целевого метода. Кроме того показаны некоторые методические приемы обеспечения ориентации учебного материала учебника на повышение научного уровня и личностную направленность на учеников.

Ключевые слова: критерии формирования, учебный материал, учебник, личностная направленность, научный уровень.

Slyusarenko V. V., Sadovyy M. I., Trifonova O. M. A problem of forming of maintenance of physical education is in modern terms.

In the articles offered determinants of criteria of forming of state standard are from physics on the basis of structurally having a special purpose method. In addition some methodical receptions of providing of orientation of educational material of textbook are rotined on the increase of scientific level and personality orientation on students.

Keywords: forming criteria, educational material, textbook, personality orientation, scientific level.

**Снігур О. М., Володько І. В.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова**

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДО СТВОРЕННЯ ТЕСТІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті розглядаються деякі аспекти підготовки студентів до створення електронних тестів з української мови і літератури за допомогою програми tMaker.

Ключові слова: електронне тестування, тестові завдання лінгвометодичного характеру, програма для створення електронних тестів.

Система моніторингу якості засвоєння знань у вигляді електронного тестування включає такі його види, як оперативне лекційне тестування, індивідуальний комп'ютерний тренінг, модульне контрольне тестування, екзаменаційне тестування за результатами вивчення дисципліни. Проведення поточного контролю за допомогою тестів – найпоширеніший метод отримання оперативної інформації про відповідність знань студентів запланованим еталонам засвоєння. Ця інформація визначає умови для своєчасної корекції процесу засвоєння знань, умінь і навичок студентами, допомагає викладачу перебудувати в потрібному напрямку навчальний процес. Призначення

проміжного контролю зводиться в основному до виявлення результатів певного етапу навчання. Він проводиться зазвичай після вивчення логічно завершеної частини програми (розділу, модуля) або в кінці навчального періоду (семестру, курсу) [1]. Наведемо, як приклад, частину тесту з української мови для зовнішнього незалежного оцінювання, поданого на сайті Українського центру оцінювання якості освіти [4].

1. У переносному значенні вжито в тексті виділене слово:

а) колишуться вози;	с) осінь ступає;
б) кукурікають півні;	д) зорі сяють.

2. Фразеологізмом є вислів:

а) сині димочки;	с) ходити босоніж;
б) вечірні тумани;	д) бабине літо.

3. Окремо в цьому тексті пишеться сполука слів:

а) на/світанні;	с) до/гори;
б) по/тихеньку;	д) що/б.

4. Прислівник виділено в словосполученні з тексту:

а) Польовими доріжками;	с) навантажені хлібом;
б) часом кукурікають;	д) червоною калиною.

5. Апостроф треба писати на місці обох пропусків у рядку:

- а) п..ять відсотків, б..юджетний кодекс;
- б) розпочинати кар..єру, св..яткові заходи;
- с) кишеньковий комп..ютер, розв..язати рівняння;
- д) зар..яджати батарею, громадянське об..єднання.

6. Подвоєні букви треба писати на місці обох пропусків у рядку:

- а) записати до щоден..ика, лебедин..ий пух;
- б) від..зеркалене зображення, кілька стат..ей;
- с) пісен..а спадщина, зав..ишки з будинок;
- д) чавун..і ґрати, поро..саджувати квіти;
- е) суцвіт..я черемхи, ранне надвечір..я.

7. Граматичну помилку допущено в рядку:

а) порада вчителя;	д) сьоме грудня;
б) посада керівника;	е) давній сусіда.
с) нові паспорта;	

8. Закінчення *-ий* має прикметник, утворений від слова:

а) дорога;	д) учора;
б) торік;	е) тривога.
с) зовні;	

Для того, щоб така робота носила лінгвометодичний характер, слід включати студентів в роботу з аналізу та самостійного складання тестів. Процес створення тестових завдань може сприяти більш якісному освоєнню освітніх програм вищої професійної освіти, а також, що більш характерно для педагогічного вузу, розширює коло методичних умінь майбутнього вчителя української мови та літератури. Аналіз студентами тестових завдань можна організувати через систему спеціальних завдань типу: 1. Які завдання дублюють одне одне, якому з них слід віддати перевагу? Обґрунтувати свій вибір. 2. Проаналізувати змістовний бік попереднього тесту; визначити, які завдання є інформаційно надлишковими. 3. За аналогією з цим тестом скласти тест для школярів, враховуючи, що лексичні одиниці повинні бути й орфографічно важкими. Такі завдання вчать студентів, майбутніх учителів-словесників, осмислювати і лінгвістичну, і методичну сторону роботи; самостійно складати завдання за зразком. Це буде сприяти розвитку

критичного мислення, вмінню підбирати завдання за поставленими лінгвометодичними цілями, а не слідувати і бездумно використовувати в майбутній роботі вже наявні друковані варіанти (не завжди гідного рівня) [3]. Самостійна робота студентів зі складання тестових завдань носить інноваційний характер і складається з декількох етапів. На першому етапі студент, що створює тест, має визначити його теоретичну базу, а саме коло основних понять, основних ознак мовних явищ, їх основні класифікації, яскраві ілюстративні приклади. Другим важливим елементом роботи є визначення інформаційних одиниць, які передбачають необхідність формування в процесі навчання певних умінь. При ознайомленні з методикою створення тестових завдань студент отримує уявлення про вимоги до складання і правила конструювання [2]. В основі методики складання тестових завдань лежать принципи, запропоновані Українським центром оцінювання якості освіти. Тестове завдання може бути представлено в одній з чотирьох стандартних форм: закритої, відкритої, на встановлення відповідності, на встановлення послідовності. Кожна з цих форм має свою структуру. Студент перед самостійним складанням тесту повинен знати про ці відмінності і про переваги кожної форми, так як вибір форми тесту залежить від цілей, які стоять перед тестувальником; теми, за якою проводиться тестування; рівня сформованості знань і вмінь учнів. Обрана форма повинна відображати значущість завдання, можливість структуризації того чи іншого предмета вивчення, теоретичну і прикладну спрямованість самого завдання. Зазвичай рекомендується, щоб у тестовому матеріалі були присутні завдання всіх форм приблизно у рівній кількості [4]. Але практика показує, що частіше використовуються тести закритої або відкритої форми. Формулювання завдань у тестах таких форм має чітко визначати установку правильного вибору: тестувальником повинні бути відзначені один або кілька елементів. У тексті завдання не може бути присутнім неоднозначність або суб'єктивне розуміння окремого автора. Знання основних принципів допоможе студенту у його навчальній та професійній діяльності. Складання тестів є значимою дією, що сприяє розширенню мовної та професійної компетенції студента, так як, з одного боку, він в лаконічній формі, суто науково, не втрачаючи інформативності, висловив необхідні умови завдання, а з іншого боку, чітко визначив прагматичну спрямованість своєї роботи.

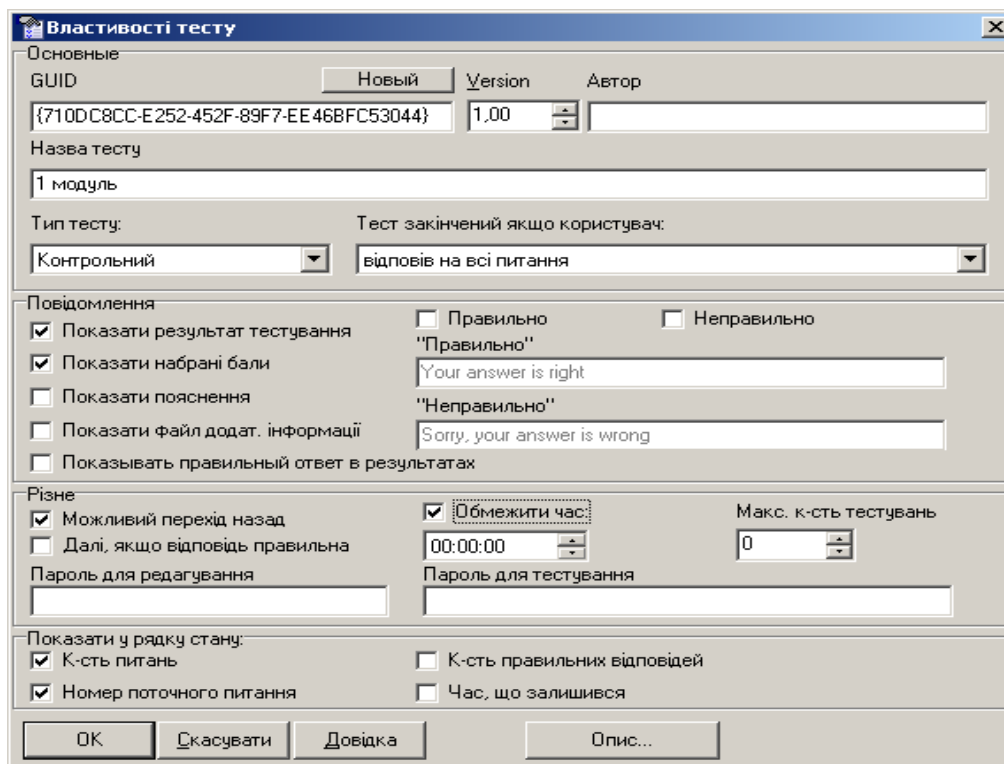
У НПУ імені М. П. Драгоманова студенти-мовники під час вивчення курсу "Нові інформаційні технології" вчать створювати електронні тести з української мови та літератури за допомогою програми tMaker [5]. Процес створення тесту в програмі tMaker не є складним і доступним усім тим, хто хоч інколи сідає за комп'ютер. Головною перевагою є те, що цей конструктор тестів є україномовним. Існує два різні способи створення тестів у даній програмі:

1. Введення запитань і варіантів відповідей безпосередньо в програмі tMaker, використовуючи вбудований текстовий редактор.

2. Введення запитань і варіантів відповідей в текстовому редакторі та подальший їх імпорт з програми tMaker.

Як показує досвід, переваги першого способу полягають у тому, що вводити запитання в цьому випадку набагато зручніше, ніж в текстовому редакторі. Крім того, якщо є необхідність використовувати у запитаннях додаткове форматування тексту і (або) різні об'єкти, то даний спосіб стає єдиною можливістю. Переваги другого способу в тому, що у багатьох людей навички роботи в текстовому редакторі (такому як, наприклад, MS Word) розвинені на достатньому рівні і їм незручно переходити на яку-небудь іншу програму в своїй роботі.

Для того, щоб тест відповідав наведеним вище вимогам, його потрібно налаштувати. Налаштування тесту зводиться до вибору певних параметрів і введення деяких значень. Налаштування проводиться у спеціальному вікні, що викликається натисненням клавіші F10 або пунктом меню *Вікна/Параметри*.

Тест може бути одним з двох типів: контрольний або психологічний.

У тестах контрольного типу підрахунок набраних балів ведеться таким чином: за кожну правильну відповідь користувач отримує стільки балів, скільки “важить” запитання. За правильну відповідь вважається така:

– якщо допускається тільки один варіант відповіді, то правильна відповідь – якщо користувач вибрав вірну (одну з вірних) відповідь.

– якщо допускається декілька варіантів відповіді, то правильна відповідь – тільки якщо користувач вибрав саме вірні варіанти відповідей – не менше, але і не більше.

У тестах психологічного типу за кожну вибрану відповідь користувач отримує суму балів усіх вибраних варіантів відповіді.

У групі *Повідомлення* розташовані прапорці, що відповідають за те, яким чином програма tTester реагуватиме на відповіді користувача.

Правильно – якщо цей прапорець позначити, то програма видасть користувачеві повідомлення, текст якого буде заданий у рядку нижче.

Неправильно – якщо цей прапорець позначити, то програма видасть користувачеві повідомлення про помилкову відповідь. Вид цього повідомлення залежить від інших прапорців:

Якщо позначити прапорець *Показати файл додат. інформації*, то буде показано вікно з додатковою інформацією про запитання, на яке відповів користувач. При цьому прапорець *Неправильно* стане поміченим і недоступним для зміни, що говорить про те, що цей додатковий файл може бути показаний тільки при неправильній відповіді.

Якщо позначити прапорець *Показати пояснення*, то користувач, поряд з повідомленням про правильність його відповіді, отримає невеликий коментар щодо запитання, на яке він відповів.

Якщо одночасно позначити прапорці *Показати файл додат. інформації* і *Показати пояснення*, то користувач отримає повідомлення про правильність відповіді і на ньому активізується кнопка *Додатково*, натиснувши яку користувач отримає вікно з додатковим файлом.

Показати результати – визначає чи потрібно показувати користувачеві вікно з результатами після закінчення тестування.

Показати кількість балів – визначає чи потрібно показувати користувачеві в його результатах кількість набраних ним балів.

Параметри, об'єднані в групу *Різне*.

Можливий перехід назад – визначає можливість повернення користувачем на попереднє запитання. У контрольних тестах рекомендується заборонити можливість повернення до попереднього запитання.

Далі тільки якщо відповідь правильна – якщо цей прапорець помічений, то користувач зможе перейти до наступного запитання тільки в тому випадку, якщо правильно відповість на запитання. Ця можливість буває дуже корисна в тестах, спрямованих на самонавчання.

Обмеження часу тестування – визначає час, відведений на тест. Якщо позначити цей прапорець, то стане доступним редактор часу, розташований нижче. У ньому потрібно ввести необхідний час (години, хвилини).

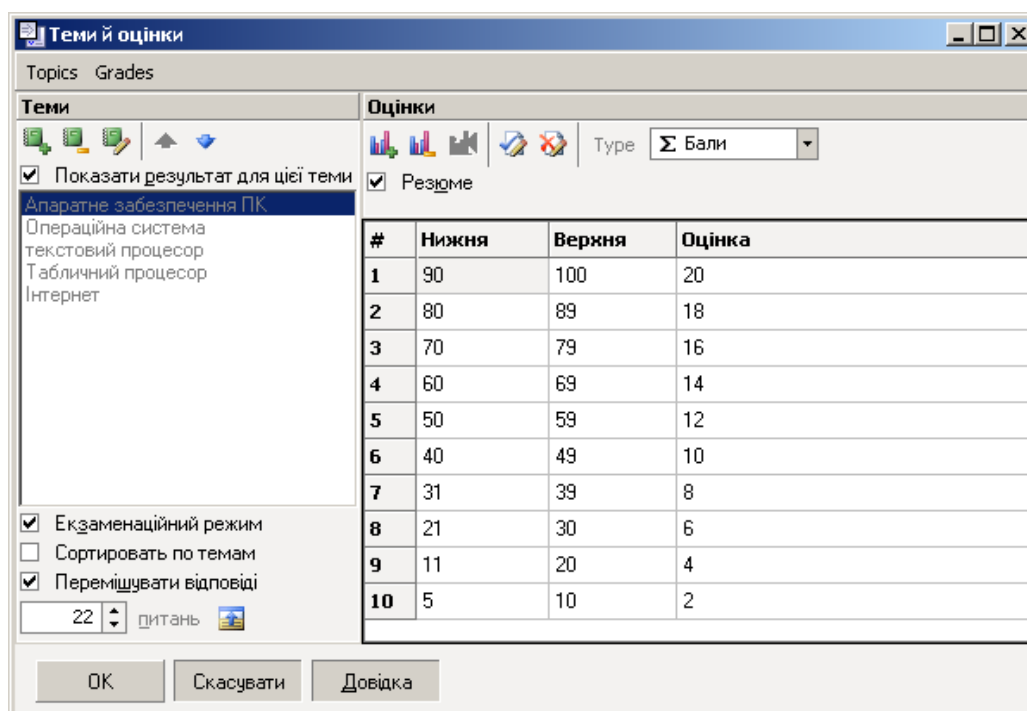
Пароль для редагування – дозволяє обмежити переглядання/редагування тесту в програмі tMaker.

Пароль для тестування – дозволяє обмежити тестування по цьому тесту. Зручний для запобігання тренувальному тестуванню.

Група *Показати у рядку стану* визначає, що потрібно показувати в статусній панелі програми tTester під час тестування: кількість запитань у тесті; номер поточного запитання; кількість правильних відповідей; час, що залишився, на тестування в цілому і на кожне питання окремо.

Опис тесту – короткий опис того, для чого потрібний тест, які цілі переслідує, правила тестування і так далі. Можна використовувати всі можливості форматування, доступні в редакторі (шрифти, списки, абзаци тощо). Можливо вставити в опис тесту різні зображення і OLE/об'єкти.

Тест може містити в собі запитання, що відносяться до різних тем. Наприклад, в тесті з української мови можуть бути теми "Орфографія", "Пунктуація" і так далі. В одному тесті може бути до ста тем, але не менше, ніж одна тема. Темы можна редагувати в спеціальному вікні, що викликається клавішею F12 або пунктом меню *Вікно/теми й оцінки*.

Додати тему до списку, можна клацнувши покажчиком миші по кнопці *Додати* або за допомогою меню *Тема/додати*. У діалоговому вікні, що з'явилось, ввести назву нової теми і натиснути клавішу Enter. Нова тема з'явиться в списку тем і її вже можна буде привласнити якому-небудь запитанню.

Переіменувати виділену тему можна клацнувши покажчиком миші по кнопці *Переіменувати*.

Видалити тему можна клацнувши покажчиком миші по кнопці *Вилучити обрану тему*.

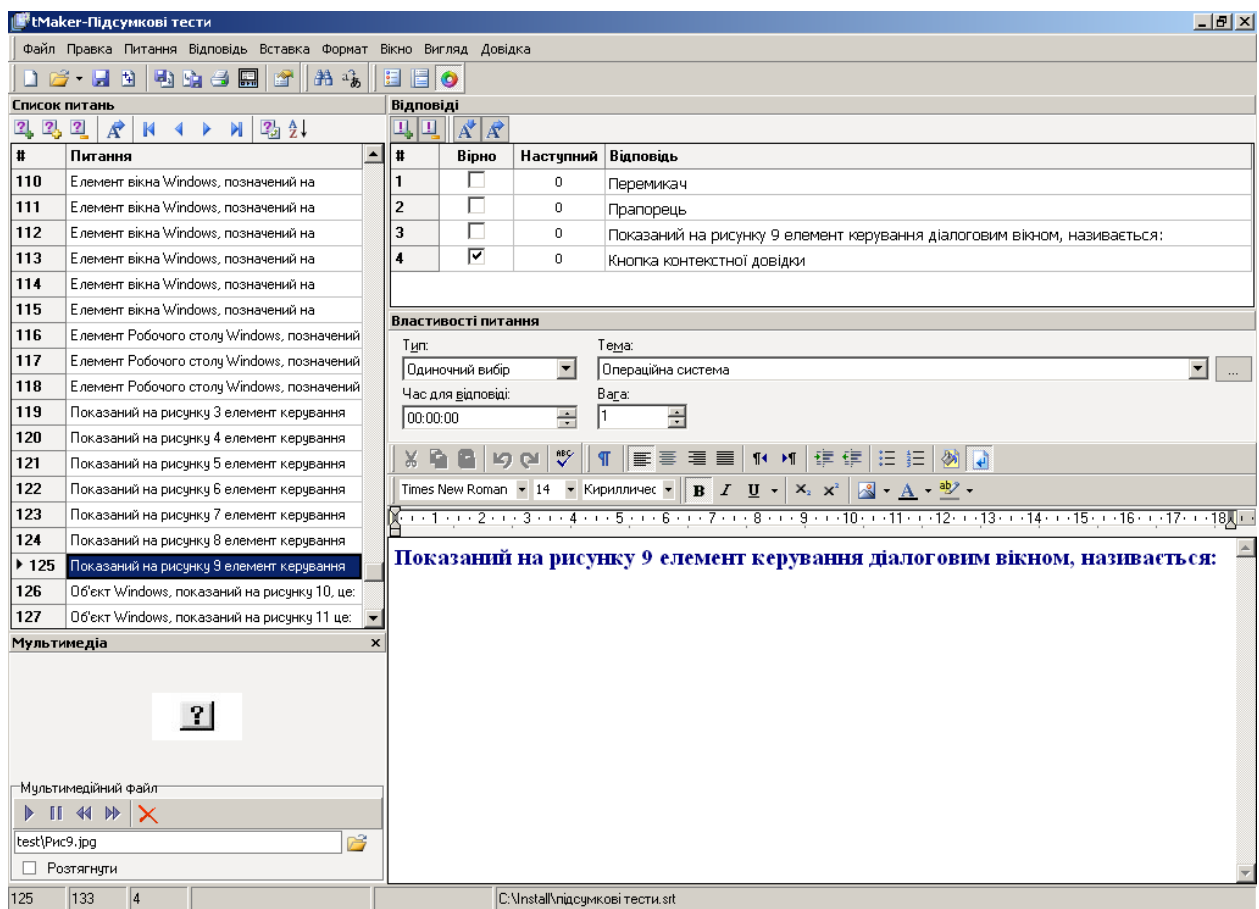
Якщо необхідно, щоб тестування велося в екзаменаційному режимі, то можна позначити прапорець *Екзаменаційний режим*. У цьому режимі всі запитання задаються у випадковому порядку. Потім, для кожної з тем, задати необхідну кількість запитань, які будуть включені в тест. Якщо при цьому необхідно перемішувати порядок варіантів відповіді, то позначити прапорець *Перемішувати варіанти відповідей*.

Тест може містити необмежену кількість запитань. Для того, щоб додати запитання слід натиснути клавіші *Shift+Ins* або вибрати пункт меню *Питання/додати*. При цьому додається ще один рядок у списку запитань.

Для того, щоб вилучити запитання, слід натиснути клавіші *Shift+Del* або вибрати пункт меню *Питання/вилучити*. При цьому рядок з цим запитанням зникне зі *Списку запитань*.

Кожне запитання може бути одним з п'яти типів. Запитання і відповіді редагуються в редакторі, який знаходиться в нижній частині програми. Після того, як введені текст запитання і варіанти відповіді, можна встановити параметри запитання.

Параметр *Вага* запитання визначає кількість балів, яку отримає користувач, якщо правильно відповів на запитання в контрольному тесті.

Якщо час відповіді на запитання потрібно обмежити, слід встановити необхідне значення в полі *Час для відповіді*. При нульовому значенні в цьому полі обмеження за часом на відповідь не відбувається.

У полі *Тема* можна вибрати тему, до якої відноситься поточне запитання (якщо, звичайно, в тесті більше за одну тему).

Якщо є необхідність надати користувачу які-небудь пояснення до запитання після того, як користувач відповість на це запитання, слід ввести необхідні коментарі в поле пояснення до запитання. Для доступу до цього поля потрібно позначити прапорець *Показати пояснення у властивостях тесту (F10)*.

Якщо необхідно показати який-небудь файл (документ) до запитання після того, як користувач відповість на це запитання, слід ввести ім'я цього файлу в поле *Файл додат. інформації*. Для доступу до цього поля потрібно позначити прапорець *Показати файл додат. інформації* у властивостях тесту. Цей файл може бути показаний користувачу тільки в тому випадку, якщо він неправильно відповів на запитання. Найбільш часте використання цієї можливості – демонстрація пояснень того, чому користувач відповів на запитання неправильно і як треба було відповісти правильно.

Запитання може супроводжуватися різними файлами: аудіо; відео- зображення; WEB документи у форматі HTML; будь-які документи, що підтримують технологію OLE (наприклад MS Word, MS Excel).

Для роботи з цими файлами існує спеціальне вікно, що викликається натисненням клавіші F3 або пунктом меню *Вікно/Вікно мультимедійних файлів*. Якщо файл лежить в якій-небудь піддиректорії, то необхідно її вказати перед ім'ям файлу.

Для того, щоб підключити необхідний файл, слід скопіювати його в директорію, де знаходиться тест. Ввести назву файлу в поле редагування. Клацнувши по кнопці справа можна вибрати файл, скориставшись стандартним діалогом вибору файлів.

Одна з основних цілей тестування - отримання уявлень про те, на скільки добре (або погано) людина знає певну галузь знань. Тому в тесті має бути передбачена обробка результатів користувача. У програмі tMaker це можна зробити у вікні *Теми та висновки*, яке можна викликати, натисканням клавіші F12.

У цьому вікні можна визначити, який результат отримає користувач, набравши певну кількість балів. Оцінювання відбувається по кожній темі окремо, плюс загальна оцінка по тесту в цілому.

Для того, щоб задати оцінки, необхідно вибрати тему в списку Теми. Потім встановити кількість градацій оцінки. Залежно від градацій, для редагування стане доступним декілька полів, в які потрібно ввести текст оцінки. Критерієм того, що ця оцінка буде виставлена користувачеві є його нижня і верхня межа.

Після того, як всі оцінки для всіх тем визначені, можна визначити оцінку, яку отримає користувач за весь тест в цілому. Для цього необхідно позначити прапорець *Резюме* і ввести оцінки так само, як і для кожної з тем [5].

Використана література:

1. *Фіцула М. М.* Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю // Педагогіка. – К., 2000. – С. 192-204.
2. Освітній портал. Курси та дистанційна освіта. www.osvita.org.ua/iresource/?cmd=cat&num=6&ctg=64
3. http://www.ict.edu.ru/vconf/index.php?a=vconf&c=getForm&r=thesisDesc&d=light&id_sec=223&id - портал "Информационно-коммуникационные технологии в образовании".
4. <http://testportal.gov.ua/index.php/text/probtest/> - офіційний сайт українського центру оцінювання якості освіти.
5. <http://www.sunrav.ru/index.html>
6. <http://www.mon.gov.ua/> - офіційний сайт Міністерства освіти та науки.

Снигур О. М., Володько І. В. Подготовка будущих учителей украинского языка к созданию тестов средствами информационно-коммуникационных технологий.

В данной статье рассматриваются некоторые аспекты подготовки студентов к созданию электронных тестов по украинскому языку и литературе с помощью программы tMaker.

Ключевые слова: *электронное тестирование, тестовые задания лингвометодического характера, программа для создания электронных тестов.*

Snigur O. M., Volod'ko I. V. Preparation future teachers of Ukrainian to creation of tests facilities of of informatively-communication technologies.

In this article some aspects of preparation of students are examined to creation of electronic tests on Ukrainian and literature by the program of tMaker.

Keywords: *electronic testing, test tasks of linguistic and methodical character, program for creation of electronic tests.*

Тезікова С. В.
Ніжинський державний університет
імені Миколи Гоголя

АКРЕДИТАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ВИМІРЮВАННЯ ЯКОСТІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ В США

У статті розглянуто становлення та розвиток акредитації вищих навчальних закладів США, проаналізовано підходи залежно від змін в освіті, розкрито акредитаційні процедури, методи та форми, окреслено подальші перспективи.

Ключові слова: *акредитація, асоціація, визначення якості освіти*

Євроінтеграційні процеси в суспільстві, впровадження в освіту інформаційних технологій сприяли розвитку спільних педагогічних явищ. Педагогічні дослідження з таких проблем зарубіжної освіти як професійна підготовка вчителів у Західній Європі (Л. П. Пуховська), професійна підготовка та діяльність педагогів у різних освітніх системах (Н. В. Абашкіна, Ю. В. Кіщенко, Н. В. Лавриченко, М. П. Лещенко, А. В. Парінов, О. В. Сухомлинська), післядипломна освіта педагогів (В. В. Олійник, С. І. Синенько), освіта в інформаційному суспільстві (В. О. Кудін) сприяли формуванню розуміння нових педагогічних явищ. Одним з них є акредитація вищих навчальних закладів та професійних програм, яка розглядається нами як засіб вимірювання якості освіти на національному рівні та передбачає визначення відповідності освітніх послуг, які надаються університетом, тим стандартам, які визначені на певному етапі розвитку країни [2, с. 146].

Метою цієї статті є розкриття становлення даного процесу у освітньому просторі США.

У вітчизняну освіту акредитація увійшла наприкінці ХХ століття. Саме ж явище суспільного визначення якості діяльності навчальних закладів народилося у системі освіти США наприкінці ХІХ на початку ХХ століття, коли було створено регіональні акредитаційні агенції в професійних асоціаціях освітян: Middle States Association of Colleges and Schools ((MSA) 1887), New England Association ((NEASC) 1885), North Central Association of Colleges and Schools ((NCA) 1895), Northwest Association of Schools and Colleges (1917), Southern Association of Colleges and Schools ((SACS) 1895). У 1905 році NCA спробувала атестувати загальноосвітні школи та визначити рівень підготовки випускників та їх можливість продовжувати навчання у коледжах. До 1909 року цією організацією було проведено акредитацію коледжів та до 1913 року складено список акредитованих навчальних закладів. [5, с. 28].